

289

دیوان داوری دعوی ایران - ایالات متحدہ

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL
AWARD
Case No. 121
Chamber Two

پرونده شماره ۱۲۱
شعبه دو
حکم شماره ۲-۱۲۱ - ۳۷۹

جرج دبلیو دراکر، جونیور،
خواهان،

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دارگاه داری دعوی ایران - ایالات متحدہ
شعبه دو	
FILED -	
Date	22 JUL 1988
تاریخ	۱۳۶۷ / ۴ / ۲۱

- و -

شرکت معاملات خارجی،
شرکت بیمه ایران،
سازمان غله، شکر و چای کشور،
خواندگان.

حکم

اول - مقدمه

۱ - خواهان پنج ادعا براساس معاملات مختلف بین خواندگان و ساوث گالف تریدینگ کامپنی ("ساوث گالف") که شرکتی است تشکیل یافته در دویی و بر حسب ادعا، خواهان سهامدار عمده آنست، علیه خواندگان اقامه کرده است. ادعاها مربوط به پول اجناسی است که حسب ادعا خواندگان به ساوث گالف سفارش داده ولی بهای آنها را پرداخته‌اند، و همچنین مربوط است به وجوهی که بر حسب ادعا، بدهکاری خواندگان را به موجب بیمه‌نامه‌ای تشکیل می‌دهد. ادعاها در زمان‌هایی گوناگون، بین سالهای ۱۹۷۴ و ۱۹۷۹ به وجود آمدند. شرکت معاملات خارجی نیز ادعای متقابلی طرح کرده است.

۲ - هیأت عمومی دیوان در قرار اعدادی شماره ۴-۱۲۱ مورخ ۱۴ آبان ماه ۱۳۶۱ [پنجم نوامبر ۱۹۸۲] خود، مقرر داشت که دو فقره از این پنج ادعا تا حدی که مبتنی بر قرارداد بوده، از حیثه صلاحیت دیوان خارج است. این که آیا آن دو ادعا بر قرارداد مبتنی است یا خیر، و اگر هست تا چه میزان، مسایلی بود که به تصمیم این شعبه به جریان رسیدگیهای موکول گردید. ولی باتوجه به تصمیمی که دیوان در زیر راجع به میزان نفع خواهان در ساوث گالف از نظر کنترل، اتخاذ کرده است، تصمیم درباره این مسایل ضرورت ندارد.

۳ - پیداست که ساوث گالف هیچگاه تبعه ایالات متحده نبوده است و بنابراین نمی‌تواند طبق بیانیه حل و فصل دعاوی در این دیوان دعوایی اقامه کند. ولی خواهان به گونه رضایتبخشی برای دیوان ثابت کرده است که از آغاز تولد، تبعه ایالات متحده بوده است. بنابراین دیوان نسبت به ادعای غیرمستقیم وی صلاحیت دارد، مشروط بر آنکه ادعای مزبور حائز شرایط بیانیه، از جمله، شرایط مندرج در بند ۲ ماده هفت آن

باشد. بر طبق این شرایط، خواهان باید ثابت کند که ادعاها از تاریخ بروز تا ۲۹ دیماه ۱۳۵۹ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۱] یعنی تاریخ اعتبار بیانیه، بطور مستمر متعلق به اتباع ایالات متحده بوده‌اند. به عبارت دقیق تر، خواهان باید ثابت کند که یا به تنهایی و یا همراه با سایر اتباع امریکایی، در مجموع، از اواسط سال ۱۹۷۴ تا ۲۹ دیماه ۱۳۵۹ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۱] در ساوث گالف به اندازه کافی سهام سرمایه یا علایق مالکانه دیگری داشته است.

دوم - ادعاها و مدارک

۴ - برای توصیف مدارکی که دیوان باید براساس آنها درباره این موضوع تصمیم گیرد، لازم است توالی تسلیم لوایح در پرونده راجع به مالکیت و کنترل خواهان نسبت به ساوث گالف، شرح داده شود.

۵ - نخستین بار در تاریخ ۲۲ تیرماه ۱۳۶۲ [۱۳ ژوئیه ۱۹۸۳] دیوان از خواهان تلکسی دریافت کرد حاکی از اینکه بر حسب آگاهی خواهان، اشخاص غیرمجازی بر آن شده‌اند که به ادعای وی لطمه زنند و او به چنین اشخاصی اجازه نداده است که از سوی وی اقدامی کنند. اندکی بعد، در ۱۴ مردادماه ۱۳۶۲ [پنجم اوت ۱۹۸۳] دیوان نامه‌ای با سربرگ ساوث گالف به امضای شخصی بنام آقای میر دریافت نمود. در آن نامه نامبرده درخواست کرده بود که ادعای شماره ۵ را به این دلیل که قبلاً" دعوایی براساس همان ادعا در ایران اقامه شده، مسترد نماید. همراه نامه مزبور تصمیمنامه‌ای به امضای ساوث گالف بود که به آقای میر اجازه می‌داد که ادعا را مسترد کند. در این تصمیمنامه ذکر شده است که تصمیم مزبور در تاریخ ۱۶ تیرماه ۱۳۶۲ [هفتم ژوئیه ۱۹۸۳] در "مجمع عمومی" ساوث گالف در لندن اتخاذ شده است. در آن نامه همچنین ذکر شده است که "استرداد ادعای شماره ۵ نمی‌تواند و نباید به

هیچ عنوان، نسبت به تمام یا بخشی از دیگر ادعاهای آقای جرج دبلیو دراگر جونیور (یکی از شرکای شرکت) که در دیوان داوری دعاوی ایران - امریکا مطرح گردیده است، موثر واقع شود ..."

۶ - دیوان در دستور مورخ ۱۶ شهریورماه ۱۳۶۲ [هشتم سپتامبر ۱۹۸۳] خود ضمن اشاره به استرداد ادعای شماره ۵، به طرفین اطلاع داد که "چون ساوث گالف خواهان این پرونده نیست، لذا دیوان نمی‌تواند پیشنهاد آن شرکت را دایر بر استرداد ادعا مورد بررسی قرار دهد."

۷ - در ۲۲ مهر ۱۳۶۲ [۱۴ اکتبر ۱۹۸۳] خواهان نامه‌ای تسلیم و طی آن انکار کرد که ساوث گالف تصمیمی مبنی بر اجازه استرداد ادعای شماره ۵ گرفته باشد و اظهار داشت که موضوع مالکیت سهام وی "به آسانی در جریان رسیدگی قضایی قابل اثبات است". خواهان شرحی از شخصی بنام آقای امان‌اله ریگی ضمیمه نامه خود کرده بود، بدین مضمون که (الف) خواهان مالک ۶۰ درصد و دکتر علیرضا صاحب مالک ۳۰ درصد و خود وی (یعنی آقای ریگی) مالک ۱۰ درصد سهام ساوث گالف است، (ب) از دهم دیماه ۱۳۶۱ [۳۱ دسامبر ۱۹۸۲] مجمع عمومی شرکت تشکیل جلسه نداده، (ج) امضای رئیس شرکت ساوث گالف بر روی تصمیمنامه منضم به نامه آقای میر برای وی ناشناخته است و (د) ساوث گالف نمی‌خواسته هیچ قسمت از ادعاهای خود را مسترد دارد. نسخه‌ای از صورتجلسه مورخ هشتم مهرماه ۱۳۶۲ [۳۰ سپتامبر ۱۹۸۳] که در ویرجینیایچ واقع در ایالت ویرجینیا، برگزار شده به پیوست نامه خواهان بود. در صورتجلسه قید شده است که دکتر صاحب از عضویت هیئت مدیره خلع گردیده و هیئت مدیره جدیدی متشکل از خواهان و آقای ریگی، تعیین شده است. این صورتجلسه توسط خواهان و آقای ریگی امضاء شده است.

۸ - در چهارم آبان ماه ۱۳۶۲ [۲۶ اکتبر ۱۹۸۳] دیوان برنامه‌ای برای تسلیم لوایح و مدارک تعیین، و از خواهان درخواست کرد که اسناد موید مالکیت ادعا و کنترل بر ساوث گالف و تابعیت خود را جزو مدارک ارائه دهد.

۹ - در ۲۶ آبانماه ۱۳۶۲ [۱۷ نوامبر ۱۹۸۳] نامه‌ای از دفتر وکالتی در لندن به دیوان واصل گردید که در آن قید شده است که دفتر مزبور وکالت آقای صاحب را که "همیشه" سهامدار عمده ساوث گالف بوده و هست، به عهده دارد و آقای صاحب و ساوث گالف مایلند کلیه ادعاهایی را که خواهان اقامه کرده است مسترد کنند. مدارک زیر پیوست نامه مزبور بود: فتوکپی فرمان مورخ ۲۸ فروردین ماه ۱۳۵۳ [۱۷ آوریل ۱۹۷۴] حاکم دویی که به آقایان صاحب و ریگی اجازه داده است یک شرکت تجاری و حمل و نقل "بین خود یا با هر شخص دیگری به میل خود" تشکیل دهند، و یک فرم مربوط به ثبت تجاری مورخ ۲۹ فروردین ماه ۱۳۵۳ [۱۸ آوریل ۱۹۷۴] در دویی که آقایان صاحب و ریگی تکمیل کرده‌اند و در آن قید شده است که آقای صاحب مالک ۹۰ درصد سهام و آقای ریگی مالک ۱۰ درصد سهام است و بالاخره، پروانه تجاری ساوث گالف.

۱۰ - در ۲۷ فروردین ماه ۱۳۶۳ [۱۶ آوریل ۱۹۸۴] خواهان مدارک تابعیت امریکایی خود و نسخه دیگری از اظهارات آقای ریگی را که در ۲۲ مهرماه ۱۳۶۲ [۱۴ اکتبر ۱۹۸۳] به ثبت رسیده بود، تسلیم کرد. خواهان در یادداشت همراه آن اظهار داشته است که سایر اسناد مربوط به ادعاها در دفاتر ساوث گالف در تهران نگهداری می‌شد و توسط دولت ایران ضبط شده است. نامبرده افزوده است که مدارک بیشتری در اختیار بانک آو کردیت اند کامرس اینترنشنال است و وی آن بانک کالیفرنایی را تحت پیگرد قانونی قرار داده تا آن را وادار به افشای مدارک کند و به این علل تقاضا کرد به وی اجازه داده شود که مدارک دیگری را بعداً و یا در

جلسه استماع ارائه دهد.

۱۱ - در ۱۸ اردیبهشت ۱۳۶۳ [هشتم مه ۱۹۸۴] دیوان طی دستوری فقد مدارک مالکیت و کنترل خواهان را بر ساوث گالف متذکر گردید و با توجه به محل تشکیل شرکت، یعنی دویی، از خواهان خواست که توضیح دهد چرا نمی‌تواند مدارک مالکیت را ارائه دهد. دیوان همچنین به آگاهی طرفین رساند که قصد دارد درباره موضوع مالکیت و کنترل خواهان به عنوان یک موضوع صلاحیتی و مقدماتی تصمیم گیرد.

۱۲ - پیرو دستور مزبور، خواهان در دهم خردادماه ۱۳۶۳ [اول ژوئن ۱۹۸۴] شرحی تسلیم و اظهار داشت که وی ۶۰ درصد سهام ساوث گالف را در ۲۹ فروردین ماه ۱۳۵۳ [۱۸ آوریل ۱۹۷۴] از دکتر صاحب خریداری کرده و چنان توافق شده بود که مالکیت وی به دلیل امریکایی و کلیمی بودنش پنهان بماند و نخستین وکیل وی در این مورد یعنی آقای جفری ال گولد، مقیم لندن، به وی اطمینان داده است که عدم افشای مالکیت وی معتبر است و او تا زمان ثبت ادعا در این رسیدگی و پس از آن، مالک ۶۰ درصد از سهام باقی خواهد ماند. خواهان همچنین اضافه کرده است که وی برای مذاکره با آقایان صاحب و ریگی درباره عملیات شرکت به دفعات به ایران سفر کرده است.

۱۳ - رونوشت سندی به مضمون زیر، ضمیمه شرحی بود که خواهان تسلیم کرده است:

بدینوسیله توافق حاصله در ۲۹ فروردین ماه ۱۳۵۳ [۱۸ آوریل ۱۹۷۴] بین دکتر علیرضا صاحب و جرج دبلیو دراگر، جونیور، را به شرح زیر تأیید می‌نماید:

۱ - بدینوسیله دراگر تعداد ۶۰،۰۰۰ سهم از سهام عادی ساوث گالف تریدینگ اند شپینگ کامپنی لیمیتد، ثبت شده در دویی از امارات متحده عربی را به قیمت یک دلار بابت

هر سهم و عوض های دیگری از صاحب خریداری می کند و دکتر صاحب آن تعداد سهام را به دراکر می فروشد.

۲ - دراکر توافق می کند که هرگاه شرکت نیاز داشته باشد، حداکثر مبلغ شصت هزار دلار (-/۶۰,۰۰۰) بابت سهام مزبور به شرکت پردازد و صاحب بوسیله پست سفارشی چنین نیازی را به دراکر اطلاع دهد، و دراکر توافق می کند که صاحب را از هر تعهدی نسبت به شرکت در مورد سهم سرمایه مربوط به ۶۰,۰۰۰ سهم مزبور مصون دارد.

۳ - صاحب موافقت می کند که پس از صدور سهام توسط شرکت، تعداد ۶۰,۰۰۰ سهم مزبور را به دراکر تحویل دهد.

۴ - صاحب موافقت می کند که بدون رضایت کتبی و قبلی دراکر نزد هیچ شخص، موسسه، شرکت یا واحد سیاسی افشاء نکند که دراکر سهامدار ساوث گالف بوده، و صاحب همچنین موافقت می کند که در صورتیکه برخلاف این شرایط مطلبی افشاء گردد، بلافاصله مبلغ یکصد و بیست هزار دلار (-/۱۲۰,۰۰۰) به عنوان خسارت تقویم شده به دراکر پردازد.

۵ - بدینوسیله دراکر به صاحب وکالت تام می دهد که در کلیه جلسات سهامداران شرکت در مورد سهام وی رای دهد و طبق مفاد بند ۴ مقرر می دارد که صاحب وجود وکالتنامه را افشاء نکند و وکالتنامه مزبور تا زمانی که کتبا از طرف دراکر لغو نشده، به قوت خود باقی خواهد بود.

سند مذکور توسط صاحب و دراکر امضاء شده است.

۱۴ - به پیوست اظهارات دهم خرداد (اول ژوئن) خواهان، شرحی نیز از آقای ریگی بود، بدین مضمون که وی اوراق مربوط به تشکیل ساوث گالف را در ۲۸ فروردین ماه ۱۳۵۳ [۱۷ آوریل ۱۹۷۴] در دویی به ثبت رسانده و مضافاً اینکه صاحب و خواهان موافقتنامه فوق الذکر را روز بعد در لندن امضا کردند و خواهان در موقع ثبت ادعا در دیوان کماکان مالک ۶۰ درصد سهام ساوث گالف بوده است.

۱۵ - در دوم شهریورماه ۱۳۶۳ [۲۴ اوت ۱۹۸۴] خواننده، شرکت بیمه ایران، لایحه و

مدارک خود را به ثبت رسانده، انکار کرد که دولت ایران دفتر ساوث گالف را در تهران در اختیار گرفته است. مدارک مزبور حاکی است که وکیل ساوث گالف در ماه آوریل ۱۹۸۴ هنوز دعوای شرکت را در یکی از دادگاه‌های تهران پیگیری می‌کرده است. شرکت بیمه همچنین گواهی‌نامه‌هایی از اطلاق بازرگانی دوبی و دفتر پروانه‌های بازرگانی شهرداری دوبی که در هر دوی آنها صاحب و ریگی به عنوان مالک ساوث گالف ذکر شده‌اند، همراه با یادداشت کوتاهی از یک دفتر حقوقی و مشاوره‌ای در دوبی مبنی بر اینکه طبق پروانه بازرگانی، صاحب و ریگی "همیشه تنها سهامداران و مالکان" ساوث گالف بوده و کماکان نیز هستند، پیوست کرده است.

۱۶ - در ۱۶ شهریورماه ۱۳۶۳ [۱۷ سپتامبر ۱۹۸۴] دیوان به آگاهی طرفین رساند که قصد دارد براساس مدارک موجود نزد خود، درباره موضوع صلاحیت تصمیم گیرد.

۱۷ - در ششم اسفندماه ۱۳۶۳ [۲۵ فوریه ۱۹۸۵] خواهان شرح دیگری به پیوست یک نسخه صورتجلسه مورخ ۲۹ آذرماه ۱۳۶۱ [۲۰ دسامبر ۱۹۸۲] هیئت مدیره ساوث گالف به امضای دکتر صاحب تسلیم کرد که در آن قید شده که خواهان از سال ۱۹۷۴ در شرکت سهامی بوده است. سند مزبور به شرح زیر است:

جلسه هیئت مدیره ساوث گالف تریدینگ اند شپینگ کامپنی
لیمیتد، واقع در دیرا، دوبی، در تاریخ ۲۹ آذرماه ۱۳۶۱
[۲۰ دسامبر ۱۹۸۲] با حضور آقای امان‌اله ریگی تشکیل و
تصمیمات زیر اتخاذ گردید:

(الف) ۳۰٪ سهام شرکت که از آوریل ۱۹۷۴ به آقای
جرج دبلیو دراگر، جونیور، تبعه امریکا، که در حال حاضر
در ویرجینیا واقع در ایالات متحده امریکا زندگی می‌کند
تعلق داشته، وکالتاً توسط دکتر علیرضا صاحب فروخته شده
و در ازای مبلغی که تماماً پرداخت شده به آقای مهدی
متقالچی، تبعه ایران و مقیم انگلستان، منتقل گردید.

(ب) همچنین ۲۰٪ سهام آقای جرج دبلیو دراگر،

جونپور، در برابر مبلغی که تماما" پرداخت شده، وکالتا" توسط دکتر علیرضا صاحب به آقای محمد فولادی فروخته و منتقل گردید.

(ج) ۱۰% سهام آقای جرج دبلیو دراگر، جونپور، وکالتا" در برابر مبلغی که تماما" پرداخت شده، به دکتر علیرضا صاحب فروخته و منتقل گردید.

(د) ۵% سهام آقای ریگی در برابر مبلغی که تماما" پرداخت شده، به دکتر علیرضا صاحب فروخته و منتقل گردید.

باتوجه به معاملات فوق‌الذکر که طبق ماده ۷ اساسنامه ساوث کالف تریدینگ اند شپینگ کامپنی لیمیتد به تصویب هیئت مدیره رسیده، سهامداران کنونی شرکت مرکب از افراد نامبرده زیر می‌باشند:

سمت	نام
رئیس هیئت مدیره و رئیس	۱) دکتر علیرضا صاحب
مدیر و نایب رئیس	۲) آقای امان‌اله ریگی
مدیر	۳) آقای محمد فولادی
مدیر	۴) آقای محمد متقالجی
مدیر	۵) آقای جرج دبلیو دراگر، جونپور

درصد سرمایه	تابعیت
۳۵%	۱) مقیم انگلستان
۵%	۲) ایرانی
۲۰%	۳) ایرانی
۳۰%	۴) ایرانی
۱۰%	۵) امریکایی

(ه) سهامداران جدید، یعنی آقایان محمد فولادی و مهدی متقالجی به هیچوجه مسئول تعهدات و دیون احتمالی ساوث

گالف تریدینگ اند شپینگ کامپنی لیمیتد مربوط به قبل از دهم آذرماه ۱۳۶۱ [اول دسامبر ۱۹۸۲] نبوده و هیچگونه حق و ادعایی نسبت به مطالبات و عواید هر یک از معاملات و مطالبات شرکت در برابر سایر اشخاص که از معاملات یا اقدامات قبل از دهم آذرماه ۱۳۶۱ [اول دسامبر ۱۹۸۲] حاصل شده باشد، ندارند. به ویژه متذکر می شود که کلیه ادعاهای شرکت در دعوی مطروح در دیوان داوری ایران ایالات متحده در لاهه - دیوان داوری بین المللی - از محدوده این مشارکت جدید در سرمایه شرکت به کلی خارج می باشد.

چون موضوع دیگری برای بحث و بررسی وجود نداشت، جلسه خاتمه یافت.

۱۸ - در ۲۸ اسفندماه ۱۳۶۳ [۱۹ مارس ۱۹۸۵] دیوان طی دستوری توجه خواندگان را به مدارکی که خواهان در ششم اسفندماه [۲۵ فوریه] ثبت نموده بود، جلب و اعلام کرد که "نظر به ارتباط این مدارک با موضوع دعوی، دیوان داوری حق معارضه را برای خواندگان محفوظ می دارد".

۱۹ - در ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۶۴ [دهم مه ۱۹۸۵] خوانده، شرکت معاملات خارجی، از دیوان تقاضا کرد به خواهان دستور دهد که کلیه اسناد و مکاتبات ذیربطه از جمله کلیه صورتجلسات سهامداران یا هیئت مدیره ساوث گالف و ترازنامه های سالانه ساوث گالف و مکاتبات و سایر اسناد مربوط به قراردادها را که مبنای طرح ادعاها هستند و نیز اسناد بانکی یا سایر مدارکی را که نشان می دهد خواهان بابت ۶۰ درصد سهام ساوث گالف مبلغ /- ۶۰,۰۰۰ دلار پرداخت نموده، و همچنین کلیه مکاتبات بین خواهان و ساوث گالف، یا بین خواهان و صاحب را تسلیم نماید.

۲۰ - خواهان در اظهارنظر مورخ ۱۸ مردادماه ۱۳۶۴ [نهم اوت ۱۹۸۵] نسبت به این درخواست آن را بیش از حد وسیع و انحرافی شمرد. وی افزود که مکاتبات دیگری که بین ساوث گالف، دکتر صاحب و خودش صورت گرفته، با توجه به موافقتنامه مورخ ۲۹ فروردین ماه ۱۳۵۳ [۱۸ آوریل ۱۹۷۴] وی با صاحب و نیز صورتجلسه مورخ ۲۹ آذرماه ۱۳۶۱ [۲۰ دسامبر ۱۹۸۶] که صورتجلسه "وانمود شده"^۴ هیات مدیره است، ارتباطی به موضوع ندارد. زیرا در این دو سند، صاحب در حالیکه از نظر خواهان اقدام به انتقال غیرقانونی سهام خواهان کرده، به مالکیت وی نیز اقرار کرده است. در مورد مدرک پرداخت، خواهان متذکر شد که در توافق سال ۱۹۷۴، پرداخت شرط نشده بود. "[اسناد و مدارک مکاتبات مربوط به] مبادلات و حواله‌های مالی در رابطه با موضوع ادعای مالکیت سهام نیز به همین نحو بی‌ارتباط به مسأله‌اند، به ویژه مدارک مربوط به موارد انتقال سهامی که بعد از ۲۹ دیماه ۱۳۵۹ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۱] صورت گرفته است". خواهان اظهار داشت که دکتر صاحب در فوریه ۱۹۷۹ در تهران دستگیر و زندانی شد و کلیه دفاتر و اسناد و اوراق ساوث گالف در دفتر تهران توسط دولت ایران ضبط گردید. خواهان با این ادعا که آن اسناد، مالکیت وی را نسبت به ۶۰ درصد نشان می‌دهد، استدلال کرده است که نباید به ایران اجازه داده شود که از عدم توانایی خواهان به ارائه آن مدارک، سود بگیرد. نامبرده اظهار داشت که در جریان جابجا شدنهای متعدد، "بسیاری برگها و اسناد کهنه معدوم و بسیاری نیز در جعبه‌هایی نهاده شد که پیدا کردن آنها ممکن نیست". بااینحال، خواهان اظهار داشته که تعدادی نامه و تلکس پیدا کرده و نسخه‌ای از آنها را همراه با اظهارنظر خود تسلیم کرده است. ولی دیوان ملاحظه می‌کند که در هیچیک از تلکس‌های ارسالی بین سالهای ۱۹۷۵ و ۱۹۷۶ اشاره‌ای به ساوث گالف نشده، هرچند این تلکس‌ها گویای آن است که خواهان دکتر صاحب را در آن مدت می‌شناخته و نامبرده به ایران سفر کرده است. این تلکسها مربوط به پروژه‌های ساختمانی، یک معدن گچ و تهیه بعضی اجناس است.

تنها سندی که در آن به ساوث گالف اشاره شده، نامه‌ای است که خواهان در دوم آذرماه ۱۳۶۰ [۲۳ نوامبر ۱۹۸۱] نوشته و دکتر صاحب را به عنوان شریک خود در ساوث گالف معرفی کرده است.

۲۱ - در هشتم بهمن ماه ۱۳۶۴ [۲۸ فوریه ۱۹۸۶] خواننده، شرکت بیمه ایران، مدارکی به شرح زیر به ثبت رساند: نامه‌ای از مشاور حقوقی شهرداری دویی مبنی بر اینکه هر تغییری در مالکیت سهام که به اطلاع عموم نرسد، نسبت به اشخاص ثالث نافذ نخواهد بود، نامه‌ای از اطلاق بازرگانی دویی، نسخه‌ای از گواهی ثبت شرکت برای انجام امور بازرگانی در ایران و موافقت نامه‌ای که در یک دادگاه ایرانی بین شرکت بیمه و ساوث گالف منعقد شده، بدین مضمون که "باتوجه به قوانین آمره دویی" ... "خواهان قانوناً سهامدار نیست" در همان تاریخ، خواننده، شرکت معاملات خارجی، یک لایحه توجیهی و مدارکی به ضمیمه آن به ثبت رساند، بدین مضمون که ساوث گالف در سال ۱۹۸۲ به دیوان عالی کشور ایران تقاضای پژوهش داده بوده است.

۲۲ - در پنجم اردیبهشت ماه ۱۳۶۵ [۲۵ آوریل ۱۹۸۶] دیوان شرح امضاء شده‌ای از دکتر صاحب همراه با اسنادی چند منضم به آن، دریافت کرد. دکتر صاحب در شرح مزبور اظهار داشته است که (الف): وی همیشه صاحب ۹۰ درصد سهام ساوث گالف بوده (ب) طی دهه ۱۹۷۰ در رابطه با پروژه مسکن با خواهان آشنایی داشته، ولی خواهان ارتباطی با ساوث گالف نداشته است (ج) در ماههای ژوئن و ژوئیه ۱۹۸۱ که وی پس از مدتی توقیف در ایران به لندن آمد، خواهان برای مذاکره راجع به همکاری احتمالی در زمینه تجارت، به دیدن وی رفت، (د) خواهان پیشنهاد کرد که اکثریت سهام ساوث گالف "بصورت صوری" به وی داده شود، تا وی بتواند ادعاهای ساوث گالف را در برابر حق الزحمه‌ای معادل ۲۵ درصد مبلغی که وی

وصول می‌کند، در دیوان مطرح نماید، مشروط بر آنکه ساوث گالف هزینه‌های حقوقی را پردازد و (ه) موافقتنامه مورخ ۲۹ فروردین ماه ۱۳۵۳ [۱۸ آوریل ۱۹۷۴] و موافقتنامه دستنویس دیگری به تاریخ ۲۶ آذرماه ۱۳۶۰ [۱۷ دسامبر ۱۹۸۱] هر دو در یک تاریخ امضاء شدند و منظور این بود که خواهان به عنوان سهامدار عمده بتواند ادعاهای ساوث گالف را در دیوان مطرح کند و بعداً ۳۵٪ سهام را به دکتر صاحب پس بدهد تا نهایتاً وصولی خواهان ۲۵ درصد باشد. موافقتنامه دستنویس مورخ ۲۶ آذرماه ۱۳۶۰ [۱۷ دسامبر ۱۹۸۱] به شرح زیر است:

دکتر علیرضا صاحب

رئیس ساوث گالف تریدینگ اند شپینگ کامپنی لیمیتد،

علیرضای عزیز:

این نامه در تأیید عقد بیع لازمی است که در ارتباط با فروش ۳۵٪ سهام ساوث گالف تریدینگ اند شپینگ کامپنی لیمیتد، واقع در دیرا، دوبی از امارات متحد عربی، با شما منعقد گردید و معادل ۳۵،۰۰۰ سهم از ۶۰،۰۰۰ سهم اینجانب است، بعلاوه سهم متناسبی از حقوق، علایق و عواید مربوطه، از جمله عواید حاصل از داوری‌ها و جریان رسیدگی مطروح در دادگاه (دیوان) کلاً در ازای مبلغی که تمام و کمال قبلاً به اینجانب واصل گردیده.

جنابعالی از طرف اینجانب وکالت دارید که ضمن تکمیل فرمهای انتقال سهام، مراتب را در دفتر ثبت شرکتها به ثبت رسانید.

با تقدیم احترام

(امضاء) جرج دبلیو دراگر، جونیور

موافقت و قبول گردید

(امضا) علیرضا صاحب

۲۳ - در همان لایحه، دکتر صاحب نسخه‌ای از حکم مورخ ۲۶ آبان ماه ۱۳۶۲ [۱۷ نوامبر ۱۹۸۳] یکی از دادگاههای انگلیس را ضمیمه نمود، بدین مضمون که وی محکوم به پرداخت مبلغی در حدود -/۱۵,۰۰۰ پوند به دفتر حقوقی یانگستاین اند گولد شده است. دکتر صاحب اظهار داشت که این مبلغ بابت حق‌الوکاله اقامه ادعا در دیوان داوری دعاوی ایران - ایالات متحده است که وی شخصا مسئول آن تشخیص داده شده است. نامبرده همچنین سندی پیوست کرد به عنوان لوایحی که خود به دادگاه انگلستان تسلیم کرده بود. در آن سند، سئوالهای بسیاری وجود دارد و مطالبی بصورت دستنویس بر آن افزوده شده که به نظر می‌رسد سند مزبور یک پیش نویس باشد.

۲۴ - در ۱۲ اردیبهشت ماه ۱۳۶۵ [دوم مه ۱۹۸۶] دیوان طبق تبصره ۵ ماده ۱۵ قواعد خود، لایحه دکتر صاحب را برای ثبت پذیرفت.

۲۵ - در ۳۰ تیرماه ۱۳۶۵ [۲۱ ژوئیه ۱۹۸۶] دیوان رونوشت نامه‌ای به تاریخ ۲۰ تیرماه ۱۳۶۵ [۱۱ ژوئیه ۱۹۸۶] دریافت کرد که آقای جفری ال گولد از دفتر حقوقی یانگستاین اند گولد به خواهان نوشته بود. همان نامه بعداً در ۳۱ شهریورماه ۱۳۶۵ [۲۲ سپتامبر ۱۹۸۶] توسط خواهان به ثبت رسید. در آن نامه، آقای گولد تکذیب کرده است که "اظهاریه" دکتر صاحب در پرونده مربوطه، به دادگاه انگلستان ارائه شده و اظهار داشت که در نخستین دیدار خود با دکتر صاحب درباره ادعاهای ساوث گالف، دکتر صاحب به وی اطلاع داد که یک تبعه ایالات متحده مالک بیش از نیمی از سهام ساوث گولد است و بعداً دکتر صاحب خواهان را بعنوان آن سهامدار عمده به وی معرفی کرد. گولد اضافه کرده است که وی با این اعتقاد عمل کرده

بود که کلیه اسنادی که دکتر صاحب ارائه داده بود، اصیل و واقعی بوده و کلیه اظهارات دکتر صاحب و خواهان حقیقت داشته است.

۲۶ - در ۳۱ شهریورماه ۱۳۶۵ [۲۲ سپتامبر ۱۹۸۶] خواهان لایحه معارض مفصلی به علاوه چندین سند جدید، به ویژه اساسنامه ساوث گالف و یک نظر حقوقی درباره قوانین دویی، و موافقتنامه مورخ ۲۰ آبان ماه ۱۳۶۱ [۱۱ نوامبر ۱۹۸۲] بین خواهان و دکتر صاحب، و شرح دیگری توسط آقای ریگی تسلیم کرد. خواهان در لایحه خود اظهار داشته است که ساوث گالف از آن جهت در دویی تشکیل گردید که در آنجا مشمول مالیات نمی‌شد، ولی توافق شده بود که علایق خواهان در ساوث گالف به دلیل کلیمی بودنش فاش نشود. نامبرده اظهار داشت که انتقال سهام به وی توسط دکتر صاحب، بدون افشای انتقال، طبق قوانین دویی مجاز بوده و یک نظر حقوقی نیز در این باره توسط دفتر حقوقی چاد بورن، پارک اند افریدی تسلیم کرد. در آن نظر، گفته شده است که در فرمان امیر دویی دایر بر تشکیل ساوث گالف هیچ شرط اعلامی (در مورد انتقال سهام) ذکر نشده و بنابراین، انتقال در صورتی که بر طبق کلیه مقررات مربوط به شرکتنامه و اساسنامه صورت گرفته باشد، مجاز بوده است.

۲۷ - خواهان در مورد عدم پرداخت بهای سهامش اظهار داشت که هیچگاه از وی خواسته نشد بابت سهمش وجهی بپردازد و دکتر صاحب و آقای ریگی نیز برای سهامشان وجهی نپرداختند. خواهان افزود که پس از تشکیل ساوث گالف، وی مرتباً به وسیله دکتر صاحب و آقای ریگی "معمولاً" با تلفن یا حضوری از وضع تجارت شرکت آگاهی می‌یافت. خواهان اظهار داشته است که دکتر صاحب در سال ۱۹۸۱ به وی گفته بود که تنها دارایی ساوث گالف ادعاهای آنست، ولی شرکت می‌تواند برای پرداخت حق‌الوکاله تعقیب دعاوی وام بگیرد.

۲۸ - پیرامون موافقتنامه مورخ ۲۶ آذرماه ۱۳۶۰ [۱۷ دسامبر ۱۹۸۱] که دکتر صاحب تسلیم کرد، خواهان چنین اظهار داشت که در اواخر سال ۱۹۸۱، دکتر صاحب به وی گفته بود که تماس های تجاری باارزشی در نیجریه برقرار کرده و مشغول تاسیس مرغداری عظیمی است، ولی عواید آنرا صرف ساوث گالف نخواهد کرد. خواهان افزود که وی به امید رونق دگربار ساوث گالف، موافقت کرد که ۳۵ درصد سهام شرکت را به دکتر صاحب منتقل کند، به شرط آنکه نامبرده ارتباط های تجاری خود را در نیجریه به نفع ساوث گالف به کار گیرد و کار مرغداری را به ساوث گالف منتقل نماید. خواهان اظهار می دارد که هرچند وی از طرف ساوث گالف، در جستجوی یافتن امکانات تجاری در نیجریه بود، ولی قراردادهای مورد نظر تحقق نیافت. به علاوه، خواهان ادعا کرده است که در اوایل یا اواسط ۱۹۸۲ دکتر صاحب استرداد مرغداری را مطالبه کرد و او و صاحب پس از بحث و گفتگوی بسیار، توافق کردند موافقتنامه مورخ ۲۶ آذرماه ۱۳۶۰ [۱۷ دسامبر ۱۹۸۱] را که طی آن، خواهان ۳۵٪ سهام ساوث گالف را به صاحب منتقل کرده بود، لغو نمایند. باینوصف، سندی دایر بر لغو موافقتنامه مزبور تسلیم نشده است.

۲۹ - خواهان در ادامه گفتار اظهار داشت که در پاییز سال ۱۹۸۲ آقای ریگی به وی گفته بود که ساوث گالف قبلاً "سودهایی کسب کرده که از خواهان پنهان نگاه داشته شده بود. آقای ریگی معتقد بود که دکتر صاحب مبلغی در حدود ۲۳۵،۰۰۰/- دلار را که یک شرکت کره ای در رابطه با قرارداد سیمان به ساوث گالف پرداخته بود، برای استفاده شخصی خود برداشته است. خواهان اظهار می دارد که در مورد هزینه پیگیری ادعاهای ساوث گالف هر روز بیش از پیش نگران می شد و در مقابل قبول کلیه هزینه های مزبور توسط دکتر صاحب، وی موافقت کرد که اکثر سهامش را به دکتر صاحب منتقل کند، با این تفاهم که وی حق داشته باشد ۳۰ درصد عواید ناخالص دعوی را دریافت نماید. در این رابطه، خواهان نسخه ای از موافقتنامه

مورخ ۲۰ آبان ماه ۱۳۶۱ [۱۱ نوامبر ۱۹۸۲] را به شرح زیر تسلیم نموده است:

دکتر علیرضا صاحب
ناتینگام تراس، شماره ۸۰
لندن، انگلستان

علیرضای عزیز

بدینوسیله موافقتنامه فیما بین را که شرح آن ذیلا آمده است، تأیید می‌نماید:

۱ - بدینوسیله دراکر ۴۰،۰۰۰ سهم از سهام عادی ساوث گالف تریدینگ اند شپینگ کامپنی لیمیتد را در مقابل عوض به صاحب منتقل و واگذار می‌کند.

۲ - بدینوسیله صاحب اصلالتا و وکالتا از طرف ساوث گالف تریدینگ اند شپینگ کامپنی لیمیتد موافقت می‌کند که کلیه هزینه‌ها از جمله و بدون محدودیت، حق‌الوکاله، هزینه سفر و سایر هزینه‌های متفرقه، حق‌الزحمه شهود و هزینه پژوهش و امثالهم را در رابطه با مسایل خاص مورد داوری در دیوان داوری دعاوی ایران - ایالات متحده در لاهه پیشاپیش بپردازد.

۳ - همچنین در مورد این جریان داوری، صاحب اصلالتا و وکالتا از طرف ساوث گالف موافقت می‌کند که از هر مبلغ وصولی توسط ساوث گالف یا دراکر، ابتدا هزینه‌هایی که دراکر متحمل شده به وی پرداخت شود و سپس بابت خدماتی که دراکر انجام داده ۳۰٪ از مبلغ وصولی از خواندگان را به عنوان حق‌الزحمه بردارد. بقیه مبلغ وصولی برای استفاده سایر سهامداران، توسط ساوث گالف نگهداشته خواهد شد.

با تقدیم احترام

(امضاء) جرج دبلیو دراکر، جونپور

موافقت و قبول گردید
(امضاء) علیرضا صاحب

۳۰ - خواهان سپس اظهار داشته است که دکتر صاحب در سال ۱۹۸۳ با کوشش در استرداد ادعای شماره ۵ از دیوان و عدم پرداخت حق الوکاله یانگستاین اند گولد برای پیگیری دعوا در این دیوان، به وی "خیانت" کرده است. خواهان ادعا می‌کند که در نتیجه این اقدامات، وی به دکتر صاحب اطلاع داد که موافقتنامه مورخ ۲۰ آبان ماه ۱۳۶۱ [۱۱ نوامبر ۱۹۸۲] به علت "تقلب و تخلف در پرداخت مابه‌ازا" لغو گردید و وی و آقای ریگی در هشتم آبان ماه ۱۳۶۲ [۳۰ سپتامبر ۱۹۸۳] در بیرجینیا جلسه سهامداران را تشکیل دادند تا دکتر صاحب را از عضویت هیئت مدیره خلع و مالکیت خواهان را نسبت به ۶۰٪ سهام تا‌عید نمایند.

۳۱ - آقای ریگی در متن پیوست شده خود اظهار داشته است که: (الف) وی با دکتر صاحب مدت ۴۵ سال سابقه آشنایی داشته (ب) از انتقال ۶۰٪ سهام ساوث گالف به خواهان در ۲۹ فروردین ماه ۱۳۵۳ [۱۸ آوریل ۱۹۷۴] مطلع بوده و به آن رضایت داده (ج) مالکیت خواهان افشاء نشده، زیرا اگر افشاء می‌شد ساوث گالف نمی‌توانست در کشورهای عربی به تجارت بپردازد. (د) ساوث گالف دفتری کوچک در دوی و دفتری بزرگتر در تهران داشت (ه) گواهی سهام و دفاتری که انتقال سهام به خواهان را نشان می‌داد در تهران نگهداری می‌شد و آن مدارک در هنگام بازداشت دکتر صاحب ضبط شد (و) وی و دکتر صاحب بوسیله تلفن و ملاقاتهایی که در تهران و لندن با خواهان داشتند، وی را در جریان امور بازرگانی ساوث گالف قرار می‌دادند (ز) هیچیک از سه سهامدار هیچگاه برای سهامشان وجهی نپرداختند، زیرا موافقت کرده بودند که تنها در موقع نیاز شرکت، بهای سهام را بپردازند و "ضرورتی نیز پیش نیامد" (ح) وی هیچگاه سهامش را به صاحب منتقل نکرد و در جلسه ادعایی مورخ ۲۹ آذرماه ۱۳۶۱ [۲۰ دسامبر ۱۹۸۲] برخلاف مفاد صورتجلسه مربوطه حضور نداشت (ط) (ظاهراً در سال ۱۹۸۲) وی درباره اینکه دکتر صاحب مبلغ -/۲۳۵,۰۰۰ دلار از یک شرکت کره‌ای در ارتباط با معامله‌ای با ساوث

گالف دریافت کرده و آن وجوه را برای خود برداشته، با خواهان صحبت کرده بود (ی) در سال ۱۹۸۳ دکتر صاحب به وی گفته بود که اگر ادعای شماره ۵ مسترد شود، دولت ایران از بانک کردیت اند کامرس اینترنشنال نخواهد خواست که وجه ضمانت مربوط به آن ادعا را پردازد، و در آنصورت، بانک دکتر صاحب را از دیون خود به بانک بری‌الذمه می‌کرد و به پرداخت فوق‌العاده ماهانه به وی ادامه می‌داد و (ک) دکتر صاحب بعداً به وی گفت که سعی خواهد کرد کلیه ادعاها را از دیوان مسترد کند، "زیرا دولت ایران به وی قول داده است که اگر کلیه ادعاها مسترد شوند، دولت ادعاها را سریعاً و مستقیماً با وی حل و فصل خواهد کرد".

۳۲ - آخرین لایحه تسلیمی خواندگان در هفتم مهرماه ۱۳۶۶ [۲۹ سپتامبر ۱۹۸۷]، حاوی خلاصه استدلالات ایشانست، ولی مدرک جدیدی همراه ندارد.

سوم - دلایل حکم

۳۳ - استدلالات و لوایح مستند پیشگفته چون کلاف سردرگمی از ادعاها و مطالب ضد و نقیض و دائماً در حال تغییر است که مانع دستیابی قطعی به حقایق می‌شوند. تعیین صحت یا سقم اظهارات و ادعاها، به ویژه باتوجه به اینکه جلسه استماعی تشکیل نشد که شهود اصلی در آن شرکت کنند، به ویژه دشوار است. در پرونده حاضر، هیچیک از اطراف دعوی درخواست تشکیل جلسه استماع درباره این مساله صلاحیتی نکرده است که آیا میزان نفع مالکانه خواهان در ساوث گالف کافی برای کنترل آن بوده است یا نه. هرچند دیوان به‌صورت می‌توانست جلسه استماعی تشکیل دهد، ولی قادر نبود شهود را به حضور و شرکت در آن وادارد. بنابراین دیوان به طرفین اطلاع داد که در آن باره، براساس مدارک تصمیم خواهد گرفت.

حکم

۳۸ - به دلایل پیشگفته،

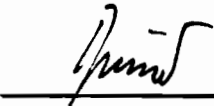
دیوان به شرح زیر حکم صادر می‌کند:

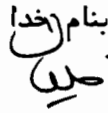
(الف) بدینوسیله ادعاهای خواهان، جرج دبلیو دراگر، جونیور، علیه خواندگان، شرکت معاملات خارجی، شرکت بیمه ایران و سازمان غله، شکر و چای کشور به علت عدم صلاحیت رد می‌شود.

(ب) بدینوسیله ادعای متقابل به علت عدم صلاحیت رد می‌شود.

(ج) هر یک از طرفین باید هزینه‌های داوری مربوط به خود را برعهده گیرد.

لاسه، به تاریخ ۳۱ تیرماه ۱۳۶۷ برابر با ۲۲ ژوئیه ۱۹۸۸

روبرت برینک
رئیس شعبه دو

بنام خدا
صدیق

سید خلیل خلیلیان

جرج ا.ج. آلدریچ